

De verloren vader

roman

DINEY COSTELOE

Auteur van de bestseller *De verloren kinderen*

Diney Costeloe

De verloren vader

De Fontein

Proloog

Het was een koude, vochtige nacht en er viel een aanhoudende motregen. Rosemary klampte zich vast aan de rokken van haar moeder, bang voor het donker, bang voor de nachtelijke geluiden. Verkild en ongelukkig begon ze te jammeren, en even later ging haar zachte gesnik over in gehuil.

Haar moeder draaide zich om en suste haar zo ongewoon scherp dat ze een opkomende jammerkreet wegslikte. Ze drukte haar ene vuistje tegen haar mond, terwijl ze het andere nog steviger om de ruwe wol van haar moeders rokken sloot.

‘Stil zijn, meisje,’ fluisterde die. ‘Je moet lief zijn en even hier blijven staan.’ Ze wilde wegstappen, maar het meisje hield haar rokken vast. ‘Laat los,’ fluisterde haar moeder doordringend, en met enige kracht bevrijdde ze zich uit het knuistje.

Ze knielde neer om haar dochter aan te kijken, al konden ze in het donker geen van beiden veel meer dan elkaars omtrekken zien. ‘Blijf hier even staan, liefje,’ zei ze wat vriendelijker. ‘Ik moet alleen even iets ophalen. Ik ben zo terug, ik beloof het. Blijf jij hier staan. Ik laat je niet achter.’ Ze drukte haar lippen op de wang van het kind en streelde geruststellend over haar vochtige haar voordat ze in het donker verdween.

Angstig bleef Rosemary als aan de grond genageld staan, met grote ogen starend in het zwarte niets waarin haar moeder was verdwenen. Ze spitste haar oren om te horen of ze al terugkwam, maar hoorde alleen de regen van de boomtakken druppelen en een zacht geruis in

het gras ergens dichtbij. Toen ergens boven haar een uil kraste slaakte ze een geschrokken kreetje, maar ze bleef waar ze was. Ze was bang voor het donker en wat zich daarin misschien schuilhield, maar nog banger dat haar moeder haar niet meer zou kunnen vinden als ze zich bewoog. Ze schrok van een ander geluid, maar deze keer was het gelukkig haar moeder. Ze had iets bij zich.

‘Rosemary, ben je daar, meisje?’ fluisterde ze zachtjes.

‘Ik ben hier, mam.’ Haar ijle stemmetje sloeg over van angst en opluchting.

‘Goed zo, meisje. Blijf daar.’

Er klonken nog meer geluiden: een schep die in de grond werd gestoken, gegrom en gehijg terwijl het metaal in de grond beet.

‘Wat doe je, mam?’ fluisterde het meisje.

‘Blijf nog maar even stilletjes daar staan, liefje,’ antwoordde haar moeder zachtjes, ‘dan laat ik het je zo meteen zien.’

De graafgeluiden gingen nog een poosje door, en toen voelde het kleine meisje de hand van haar moeder op de hare. ‘Kom even hier.’ Ze volgde de hand die aan haar trok tot ze naast haar moeder stond, veilig binnen de cirkel van haar arm. Het regende nog steeds, maar er kwam heel ijl maanlicht door de wolkenflarden heen. Nu haar ogen wat meer aan het donker gewend waren, zag ze dat er een kleine kuil in de vochtige grond was gemaakt. Er stond een boompje naast, klaar om te worden geplant.

‘Luister, Rosy,’ zei haar moeder. ‘We gaan nu een boom planten voor je vader, net zoals die andere mensen vanmiddag hebben gedaan, weet je nog?’

Rosemary knikte. Ze had de groep volwassenen eerder die dag bomen zien planten aan het eind van de dorpsweide.

‘Ze zijn voor de arme soldaten die na de oorlog niet meer naar huis terugkeerden. Bij elke boom staat een naam, zie je, zodat niemand ze vergeet,’ had haar moeder verteld, terwijl ze van een afstandje naar de ceremonie hadden staan kijken.

‘Nou, ze wisten niet dat ze er ook een voor jouw vader moesten

planten,' mompelde haar moeder nu, 'dus doen we dat zelf, alleen jij en ik.' Ze pakte het boompje en zette het zorgvuldig in de kuil die ze had gegraven. 'Duw jij de aarde maar terug in het gat, Rosy.'

Het kleine meisje ging op haar knieën zitten en schoof vochtige, modderige aarde in het gat. Het bleef dik en lijmachtig aan haar vingers plakken, en het rook naar vochtige bladeren. Ze vond het een naar gevoel en trok haar handen terug. Normaal gesproken zou haar moeder haar handen nu afvegen, maar deze keer niet.

'Goed zo, meisje, doe nog maar een klein beetje meer,' fluisterde ze. Over het hoofd van haar dochter tuurde ze nerveus het donker in. Met tegenzin schoof het kind nog meer aarde om de boomwortels heen, tot haar moeder zachtjes zei: 'Dat is wel genoeg.' Ze pakte de schep, vulde snel de rest van het gat en streek de aarde glad. Daarna schraapte ze wat bladafval bij elkaar en verspreidde dat om de voet van de stam, zodat de nieuwe boom niet meer afweek van de andere acht jonge essen die eerder die dag waren geplant.

Toen ze de schep had neergelegd, pakte ze haar grote zwarte handtas van de grond en haalde er een fotolijstje uit dat op een houten pen was bevestigd. Achter het glas, in nette zwarte blokletters op een stukje karton, stonden de woorden: VOOR DE ONBEKENDE SOLDAAT. Ze drukte het haar dochter in de handen. 'Deze boom is voor je vader,' legde ze uit, 'dus we steken dit bordje in de grond ernaast.' Ze legde haar handen over die van het kind heen, en samen duwden ze de lange houten pen met het lijstje naast het stammetje van de jonge essenboom in de grond.

'God zegene je,' mompelde ze. 'We zullen je nooit vergeten.'

Ze nam haar dochter, en de zijne, in haar armen. Hun tranen vermengden zich met de vallende regen. Even bleven ze nog zo zitten, op hun knieën op de vochtige grond, en toen stond de moeder op. Ze bukte zich en kuste haar dochter op de wang. 'Dit is ons geheim, liefje,' zei ze vriendelijk. 'Je moet niemand vertellen dat we deze boom voor je papa hebben geplant.'

'Zelfs opa en oma niet?' vroeg het meisje, al was ze niet echt ver-

baasd om dat verbod, want mama sprak nooit over haar vader wanneer opa of oma erbij waren.

‘Zelfs opa en oma niet,’ antwoordde haar moeder. ‘Jij en ik zijn de enigen op de hele wereld die ooit zullen weten voor wie deze boom is en wie hem heeft geplant. Beloof je dat?’

‘Ik beloof het,’ antwoordde het kleine meisje plechtig. ‘Op de hele wereld... voor altijd!’

De maan kwam achter een wolk tevoorschijn en de twee haastten zich weg, bang om te worden gezien door nieuwsgierige ogen, maar die nacht ging de moeder naar bed met een rustiger gemoed dan ze in bijna vier jaar tijd had gehad.

De negende es stond vredig in het maanlicht, een extra boom in een pas aangeplant gedenkbosje.

2001

1

‘Over mijn lijk,’ verklaarde Cecily Strong ronduit. ‘Dat is het Essensbosje!’

‘Het Essensbosje?’ Mike Bradley, managing director van Brigstock Jones, projectontwikkelaars, stond voor het eerst van zijn leven met zijn mond vol tanden. ‘Het spijt me, mevrouw, als u misschien... Ik bedoel, natuurlijk...’

‘De bomen aan het eind van de dorpsweide,’ legde Cecily uit. ‘U kunt die bomen niet rooien voor een weg! Dat is het Essensbosje.’

‘Mevrouw, ik verzeker u...’ begon Mike Bradley, die zich afvroeg wie dat rare oude mens was en kwaad begon te worden omdat hij zo werd belaagd door iemand die beslist in de negentig moest zijn, ‘dat als er een andere –’

‘En weet u wel wat het Essensbosje is, beste man?’ ging Cecily rustig door, alsof hij niets had gezegd. ‘Nee, natuurlijk weet u dat niet. U hebt geen idee.’

‘Nou, het is eh...’ begon Bradley, die inderdaad geen idee had.

Cecily ploegde voort. ‘Het is een gedenkteken. Dát is wat het is.’

Tijdens de hele bijeenkomst was er geschuifel en gemompel te horen geweest, zelfs terwijl de hoofdsprekers aan het woord waren, maar nu kon je een speld horen vallen en waren alle ogen op Cecily gericht.

‘Het Essensbosje is tachtig jaar geleden geplant, in 1921,’ vertelde Cecily, ‘als gedenkteken voor dorpelingen die sneuvelden voor hun koning en vaderland in de Grote Oorlog. Voor onze jongens die niet meer naar huis terugkeerden. Elk van die bomen is geplant voor een

gesneuvelde soldaat, en een van hen was mijn broer Will.’ Cecily’s ogen bleven op hem gericht. ‘Ik word in juni drieënnegentig. Mijn broer, Will Strong, was nog maar zeventien toen hij vertrok, en hij was dood voor zijn achttiende, opgeblazen door een granaat. Het enige wat er nu nog van hem over is, is de boom die ter nagedachtenis aan hem is geplant. Dat is het enige wat er over is van hem en de andere jongens die naar de oorlog gingen. Als u die bomen wilt omhakken voor een weg, het gedenkteken voor die jongens wilt verwoesten, dan zal ik u iets vertellen, meneer Bradley of wie u dan ook bent,’ – ze keek kwaad naar het podium – ‘dan zult u eerst langs mij moeten!’

Mike Bradley had hard gewerkt om de dorpingen van Charlton Ambrose van de nieuwe ontwikkelingsplannen te overtuigen, omdat het dorp verdeeld was over de voorgestelde bebouwing van de oude moestuinen. Het had al de hele avond onheilspellend gerommeld in de zaal. De korte stilte die op Cecily Strong’s woorden volgde, werd verbroken toen iedereen tegelijk begon te praten. De oude dame negeerde de ophef die ze had veroorzaakt, pakte met grote waardigheid haar looprek en liep rustig de zaal uit.

Mike Bradley sprong meteen overeind en probeerde met de pure kracht van zijn persoonlijkheid een einde te maken aan het geroezemoes in de zaal. ‘Dames en heren!’ riep hij. ‘Dames en heren, ik kan u verzekeren dat de nagedachtenis van de oorlogsslachtoffers niet onteerd zal worden. Mijn bedrijf zal uiteraard een stenen monument voor hen plaatsen, als permanent gedenkteken voor hun moed en opoffering.’

‘Ze hebben al een permanent gedenkteken,’ riep iemand boos, ‘totdat jullie het omhakken, tenminste.’

Er brak weer tumult uit. Mensen riepen door elkaar heen om hun mening over deze nieuwste ontwikkeling kenbaar te maken. Mike Bradley ging met een rood aangelopen gezicht van woede weer zitten. Hoe had hij zo in een hinderlaag kunnen lopen? Waarom had niemand hem over die gedenkbomen verteld? Iemand op kantoor had

zijn huiswerk niet goed gedaan, en wie het ook was, zijn kop zou rollen. Hij hield niet van situaties waar hij geen controle over had.

Toegang tot de bouwlocatie via de dorpsweide was van kritiek belang voor het hele project, anders zou hij nooit hebben toegezegd dit verlopen dorpshuis te vervangen als essentieel onderdeel van de deal. Bradley keek kwaad door de zaal, maar in alle ophef was hij vergeten.

Het was Paula Sharp, de voorzitter van de dorpsraad, blijkbaar duidelijk dat ze vanavond niet verder zouden komen, want ze sloeg met haar voorzittershamer op tafel om wat orde te herstellen. 'Dames en heren, mevrouw Strong heeft een kwestie ter sprake gebracht die meerdere families in het dorp zal aangaan en waarvan ik denk dat hij moet worden besproken in een andere setting dan deze. Ik bedank meneer Bradley voor zijn aanbod om de gedenkbomen te vervangen, maar het lijkt me duidelijk dat hier vanavond geen besluit over kan worden genomen, dus schors ik deze vergadering.'

Rachel Elliott van de plaatselijke krant, de *Belcaster Chronicle*, was door haar redacteur gestuurd om een artikel over de bijeenkomst te schrijven.

In het korte briefje van Drew had alleen maar gestaan: *Openbare bijeenkomst dorpshuis Charlton Ambrose. 19.30 uur. Voorgesteld nieuwbouwproject.*

Bij haar aankomst had het kleine dorpshuis al gegonsd van verwachting, waardoor Rachel het gevoel had gekregen dat er meer aan deze bijeenkomst moest vastzitten dan ze had verwacht.

Gedurende de avond had het dorp zich in twee duidelijk tegengestelde kampen verdeeld over de voorgestelde 'Verbeterplannen Charlton Ambrose', en ondanks af en toe een stem van de rede waren de gemoederen hoog opgelopen.

Rachel had Mike Bradley nog nooit ontmoet, maar ze kende zijn reputatie als keiharde zakenman en had belangstellend toegekeken toen hij was opgestaan om het woord te nemen. Hij was een imposante man van eind veertig, met uitdunnend zandbruin haar en een

rossig gezicht. Er was een scherpte in zijn lichtbruine ogen te zien, een meedogenloosheid waarvan Rachel begreep dat die hem had gebracht waar hij nu stond. Ze voelde die ogen even op haar belanden en beseffen wat de reden voor haar aanwezigheid was, terwijl ze met haar pen in de aanslag wachtte tot hij van wal stak.

Vol zelfvertrouwen en op nogal neerbuigende toon, vond Rachel, had Mike Bradley uitgelegd wat zijn plannen waren met het oude moestuinperceel dat hij van de dorpsraad had gekocht. Hij antwoordde behendig op vragen over het aantal starterswoningen, de afmetingen van de luxere woningen en het nieuwe dorpshuis. Terwijl ze aantekeningen maakte, moest Rachel het hem wel nageven: het was een zeer professioneel optreden van een man die wist wat hij wilde en vastbesloten was het te krijgen. Hij bleef kalm en onverstoorbaar onder een behoorlijke hoeveelheid venijn van de anti-nieuwbouwlobby. Pas toen Cecily Strong met haar sensationele mededeling was gekomen, had Rachel hem zijn koelte zien verliezen. De rode blos die vanuit zijn kraag omhoogkroop en de woedende glans in zijn ogen zouden het personeel op zijn kantoor ongetwijfeld hebben gewaarschuwd om zich gedeisd te houden, en die tekenen gingen ook niet aan Rachel voorbij. Ze keek belangstellend naar Mike Bradley toen hij, totaal vergeten door de andere aanwezigen die opgewonden in discussie waren, zijn papieren in zijn koffertje propte en zich klaarmaakte voor een snelle aftocht. Het was haar duidelijk dat hij nu alleen nog maar uit het zaaltje weg wilde om uit te zoeken wie er zo'n blunder had begaan.

Rachel onderschepte hem toen hij van het podium stapte. Hij keek fronsend naar haar omdat ze hem de weg versperde, maar ze deed dit werk al lang genoeg om zich niet te laten intimideren door zijn bullebaktactieken. 'Meneer Bradley,' zei ze glimlachend. 'Ik ben Rachel Elliott van de *Belcaster Chronicle*, en ik zou u graag een paar vragen willen stellen...'

Hij plakte een glimlach op zijn gezicht. 'Natuurlijk, mevrouw Elliott, wanneer u maar wilt. Bel mijn secretaresse maar even.' Hij haalde een

kaartje uit zijn binnenzak en gaf het haar. 'Ik kijk ernaar uit. Als u me nu wilt excuseren...' Hij duwde haar nog net niet opzij.

Ze stopte zijn kaartje in haar zak en keek naar het podium, waar Paula Sharp nog in gesprek was met David Andrews, de planoloog. Rachel wist waar ze hen kon vinden, dus draaide ze zich weer om, op zoek naar bewoners van Charlton Ambrose die ze kon interviewen. De zaal begon al leeg te lopen, maar ze zag dat een van de meer uitgesproken leden van de 'anti'-lobby, die zichzelf tijdens de vergadering bekend had gemaakt als Peter Davies, nog in gesprek was met een lange man van begin dertig.

Ze liep naar hem toe. 'Pardon, meneer Davies?'

Davies keek op. 'Ja. En wie bent u dan wel?' zei hij nors. Hij was een kleine, gedrongen man, waarschijnlijk in de vijftig, maar hij zag er ouder uit, met een rond gezicht en grijs haar dat slordig over de kraag van zijn oude tweedjasje hing. Hij keek fronsend naar Rachel, maar de lijntjes rondom zijn ogen en mond wezen erop dat hij altijd zo keek en zich niet specifiek aan haar stoorde.

'Rachel Elliott, *Belcaster Chronicle*. Ik wilde vragen wat u van de voorgestelde nieuwbouw vindt... In principe, bedoel ik. Ik leid uit uw opmerkingen van vanavond af dat u bedenkingen hebt.'

'Bedenkingen!' Peter Davies lachte bruusk. 'Dat kun je wel zeggen, ja. Ik zou weleens willen weten hoe die gast van een Mike Bradley er al zover mee is gekomen. Hoe heeft hij om te beginnen die percelen in handen gekregen? Hoe kan de dorpsraad die zomaar onder onze neus vandaan verkopen?'

'Ik neem aan omdat ze eigendom waren van de dorpsraad,' zei Rachel luchtig, 'maar daar ga ik nog navraag naar doen, maakt u zich maar geen zorgen.' Ze glimlachte. 'Kunt u me nog wat meer vertellen over die bomen? Over... het Essenbosje, zo heet het toch?'

'Ja, het Essenbosje. Nou, ze zijn geplant na de Eerste Wereldoorlog, snap je. Ter nagedachtenis, dus. Twee ervan zijn voor mijn oudooms John en Dan, broers van mijn opa.'

'O ja?' Rachel was gefascineerd. Peter Davies had zelf niets over die

bomen gezegd toen hij uitsprak dat hij tegen de nieuwbouwplannen was, en ze vermoedde dat hij er waarschijnlijk ook geen moment aan had gedacht voordat Cecily erover begon. ‘Dan wilt u vast niet dat die bomen worden omgehakt.’

‘Nee,’ zei Davies overtuigd. ‘We moeten onze doden respecteren. Die bomen staan daar al zowat tachtig jaar en we laten hier geen projectontwikkelaar – zijn tong rolde minachtend om dat woord heen – ‘zomaar naar binnen walsen en ze omhakken.’

‘Hoeveel bomen zijn het?’ vroeg Rachel belangstellend.

‘Acht of negen,’ antwoordde Davies.

‘Voor wie... Ik bedoel, ter nagedachtenis van wie zijn de andere?’

Peter Davies haalde zijn schouders op. ‘Weet ik niet meer. Een ervan is voor de broer van die ouwe Cecily Strong, dat weet ik wel. Je zou wat navraag moeten doen, al denk ik niet dat er nog veel mensen over zijn die die soldaten hebben gekend. Behalve Cecily, natuurlijk. Cecily weet het waarschijnlijk wel. Ze heeft ze niet meer allemaal op een rijtje, maar ze weet nog alles van toen ze jong was.’

‘Ik zal het haar vragen,’ zei Rachel. ‘Weet u waar ze woont?’

‘Yew Tree Cottage, naast de kerk.’

‘Bedankt, meneer Davies, u hebt me enorm geholpen.’ Ze wendde zich glimlachend tot de andere man. ‘Uw naam weet ik niet, vrees ik, maar ik wil ook graag horen wat u van de verbeterplannen vindt.’

‘Nick Potter,’ zei de man. Hij gaf haar een stevige hand. Hij was lang, zeker 1 meter 80, met brede schouders, en terwijl Rachel zijn hand drukte werd ze zich bewust van zijn ingehouden kracht. Hij had blond haar dat een beetje te lang was, en in zijn diepliggende blauwe ogen was een glimlach te zien.

‘Meneer Potter,’ zei ze ontspannen. ‘Nu weet ik het weer. U had het tijdens de bijeenkomst over – ze dacht snel na en speelde zijn eerdere woorden in haar hoofd af – ‘hoeveel van de dorpsweide er opgeofferd zou moeten worden.’

‘Dat klopt, ja.’

‘En wat vindt u van de voorgenomen nieuwbouw?’

‘Eigenlijk ben ik er in principe wel voor,’ antwoordde Nick Potter. ‘We hebben behoefte aan meer woningen in het dorp, zeker betaalbare woningen voor jonge stellen, maar er moet wel goed over worden nagedacht en het moet op de juiste manier worden aangepakt.’

‘En het Essensbosje?’ vroeg Rachel.

‘Nou, dat van die bomen hoorde ik pas vanavond. Ik ben nog een relatieve nieuwkomer in Charlton Ambrose...’

‘Import,’ mompelde Peter Davies, die nog naast hem stond.

Nick Potter keek even grijnzend naar hem. ‘Ja, Peter, import. Maar het is wel mijn thuis, en ik wil niet dat het wordt verpest met te veel of slecht geplande nieuwbouw.’

‘En u denkt dat dit plan te veel zou zijn?’ vroeg Rachel.

‘Dat weet ik nog niet,’ antwoordde Potter. ‘Brigstock Jones moet natuurlijk genoeg huizen kunnen verkopen om het project voor hen de moeite waard te maken, vooral als ze ook nog een weg moeten aanleggen en een nieuw dorps huis moeten bouwen. Maar een woningbouwproject van die omvang kan het karakter van het hele dorp veranderen, en dus moet er goed over worden nagedacht voordat het wordt goedgekeurd. Ik ga een brief schrijven naar de planningscommissie met een aantal dingen waarvan ik vind dat ze er rekening mee moeten houden.’

‘Waaronder de bomen?’ vroeg Rachel zachtjes.

Potter haalde zijn schouders op. ‘Nou, als ik het niet doe, doen anderen het wel. Het is me duidelijk dat ze voor sommige mensen ontzettend belangrijk zijn.’

De lichten in de zaal begonnen uit te gaan, en Rachel keek om en zag dat zij drieën als enigen nog binnen waren en dat de conciërge bij de deur rondhing.

‘Volgens mij is dat een hint,’ zei Potter grijnzend.

‘Ik denk het ook,’ beaamde Rachel. ‘Bedankt voor uw tijd.’ Ze gaf de beide mannen haar kaartje en voegde eraan toe: ‘Als u hier verder nog iets over kwijt wilt, bel me dan gerust.’

Ze verlieten de zaal, en Rachel ging naar haar auto terwijl de twee mannen het donkere dorp in liepen.

Thuis sloot Rachel de gordijnen tegen de kille, vochtige nacht, schonk een glas wijn voor zichzelf in en zette haar computer aan.

Wat een avond was het geworden, dacht ze. Ze had een oersaaië bijeenkomst verwacht, maar het was regelrecht vuurwerk geweest. Juist vanwege die onvoorspelbaarheid was Rachel zo dol op haar werk. Bij de *Belcaster Chronicle* was geen dag hetzelfde, geen dag saai. Hoewel veel van de onderwerpen waarover ze schreef routine waren, soms zelfs alledaags, vond Rachel het heerlijk om met mensen te praten en te achterhalen hoe zij tegen de wereld aan keken. Het fascineerde haar om te horen wat belangrijk voor hen was. Als ze lucht kreeg van een verhaal was ze net een terriër en zette ze haar tanden erin totdat ze elk detail had blootgelegd en het zich eigen had gemaakt.

‘En hier zit een goed verhaal in, ik weet het zeker,’ mompelde ze, terwijl ze wachtte tot haar computer opstartte. Ze bladerde door haar aantekeningen en overwoog hoe ze dit zou benaderen. Er waren verschillende aspecten die ze in aanmerking moest nemen, en ze besepte al snel dat ze genoeg stof had voor meer dan één artikel.

Ze had nog veel meer informatie nodig, maar als ze dat kon vinden, wist ze dat dit verhaal een vervolg kon krijgen. Ze moest beslist met Cecily Strong praten, maar het had vanavond geen zin gehad om meteen achter haar aan te gaan.

Ik moet haar in haar eigen woning spreken als het kan, zodat ze op haar gemak is, dacht Rachel. Zij zal degene zijn die het meest weet over het Essenbosje en de mannen die ermee worden herdacht.

Rachel bleef het grootste deel van de avond achter haar computer zitten. Haar artikel over de bijeenkomst in Charlton Ambrose was het gemakkelijkste gedeelte. Ze hield het bij een feitelijk verslag met de voors en tegens van de nieuwbouw zoals die waren gepresenteerd voordat de zaak was gecompliceerd door het Essenbosje.

Natuurlijk was Cecily’s onthulling het hoogtepunt van de avond geweest, en Rachel beschreef het probleem dat de bomen opleverden, maar ze besloot dat ze meer onderzoek wilde doen naar de geschiedenis van het Essenbosje voordat ze dieper op dat aspect inging.

Hier lag een kans om zelf een verhaal op te bouwen, om het te ontwikkelen en door te zetten. Die kans zou ze grijpen. Er waren meer dan genoeg invalshoeken om verder uit te diepen, en Rachel wilde dat in enig detail voorbereiden voordat ze het aan Drew Scott voorlegde.

Ze stelde een lijst op van dingen die haar aandacht hadden getrokken, kleine dingen die nader verkend moesten worden, en werkte haar aantekeningen van de bijeenkomst en haar gesprek met Peter Davies en Nick Potter verder uit.

Vastbesloten om alles te noteren terwijl het nog vers in haar geheugen zat, kroop Rachel uiteindelijk pas in bed toen de rode cijfers van haar wekkerradio 04.45 uur aangaven.

Toen ze de volgende morgen op het kantoor van de *Belcaster Chronicle* aankwam, liep Rachel meteen door naar Drews kamer. De redacteur zat achter zijn bureau met een beker sterke zwarte koffie en tuurde naar zijn computerscherm.

Hij keek op toen Rachel binnenkwam. ‘Morgen, Rach. Goeie vergadering gehad?’ Hij grijnsde. Haar baas wist best dat ze er niet heel veel zin in had gehad, maar daar zat hij nooit mee.

‘Ik heb je mijn stuk al gemaïld,’ liet ze hem weten, ‘maar ik heb ook een uitdraai voor je meegebracht, want ik wil je akkoord voor wat onderzoek.’ Ze gaf hem de uitdraai met als titel: STRIJD IN CHARLTON AMBROSE.

‘Dus toch leven in de brouwerij,’ zei hij grijnzend, terwijl hij haar stuk vluchtig bekeek. ‘Krijgt Mike Bradley eens een keer niet helemaal zijn zin?’

‘Daar lijkt het op,’ beaamde Rachel. ‘Ken je hem?’

Drew lachte. ‘O ja. Hij probeert al jaren over de mensen hier heen te walsen. Dus gisteravond deed hij hetzelfde dansje?’

‘Min of meer wel,’ bevestigde Rachel, ‘in elk geval in het begin. Maar toen gebeurde er iets onverwachts en liep hij briesend en met een rood hoofd de deur uit.’

Drew lachte. ‘Klinkt bekend. Wat ging er mis?’

Rachel vertelde hem snel over het probleem met het Essenbosje. ‘Het punt is,’ ging ze door, ‘dat ik dit graag een vervolg wil geven, Drew. Er zit hier meer achter dan je op het eerste gezicht zou denken.

Ik zie twee hoofdaspecten: het ene de voorgestelde nieuwbouw en het andere de geschiedenis van het Essenbosje. Ik wil polsen wat de plaatselijke bewoners van de nieuwbouwplannen vinden, en ik wil Mike Bradley interviewen over het project. Dat is het ene aspect, maar dan is er nog het Essenbosje zelf. Ik denk dat er echt een human interest-verhaal in die gedenkbomen zit. Misschien kan ik nog andere nazaten vinden behalve Cecily Strong – zij is degene die de bomen ter sprake bracht bij de bijeenkomst – en Peter Davies. Een beetje onderzoek doen. Maar er is geen tijd meer om dat voor de editie van deze week af te krijgen.’

Drew keek peinzend. ‘Oké,’ zei hij uiteindelijk. ‘Het verhaal lijkt me interessant genoeg. Verzamel zo veel mogelijk achtergronden, en als het wat is geven we het meer ruimte. Jon kan een paar foto’s maken.’ Hij tikte wat op zijn toetsenbord om de lay-out van verschillende pagina’s van de krant te bekijken, en toen knikte hij. ‘We plaatsen je verslag van de bijeenkomst deze week, en als er meer over te melden valt, plaatsen we volgende week je uitgebreidere artikel. Oké, ga maar aan de slag.’ Toen Rachel zich uitgelaten omdraaide, voegde hij eraan toe: ‘Vergeet niet om op weg naar buiten je lijst voor vandaag bij Cherry op te halen.’

In het zijkantoortje gaf Cherry haar een lijst van klussen waar Drew iemand naartoe wilde sturen: de politierechter, het kersttoneelstuk van de Belstone St Mary-basisschool en de kerstbazaar van de St Joseph-kerk. Allemaal vrij doorsnee, maar dat kon Rachel niet schelen. Nu had ze ook iets wat echt de moeite waard was om haar tanden in te zetten, en ze was vastbesloten haar uiterste best te doen. Ze viste Mike Bradleys kaartje uit haar tas, belde zijn secretaresse en maakte een afspraak voor diezelfde middag om vijf uur.

Toen Rachel van het schooltoneelstuk kwam, zag ze dat ze een gemiste oproep had. Mike Bradleys secretaresse had een voicemail ingesproken om de afspraak van vijf uur naar de volgende dag te verzetten. Rachel was geïrriteerd, maar ook argwanend. Wat voerde Bradley

in zijn schild? Waarom wilde hij ineens niet meer met haar praten? Probeerde hij haar te ontlopen, of wilde hij gewoon tijd rekken? Ze keek op haar horloge. Het was bijna halfvijf. Moest ze gewoon naar zijn kantoor gaan en hem voor het blok zetten? Na even nadenken besloot ze dat toch maar niet te doen. Het zou waarschijnlijk contra-productief zijn. Als ze hem tegen zich in het harnas joeg, zou ze nooit iets van hem krijgen, en ze wilde graag horen hoe deze hele deal tot stand was gekomen. Het was beter, besloot ze met tegenzin, om te wachten tot ze welkom was. En tegen die tijd had ze misschien nog meer vragen waar ze antwoorden op wilde.

Ze dacht aan Cecily Strong. Misschien was dit een goed moment om bij haar langs te gaan. Het was een poging waard. De oude dame had vast interessante dingen te vertellen.

In het telefoonboek dat altijd in haar auto lag vond ze het nummer van C. Strong, Yew Tree Cottage, Charlton Ambrose.

‘Hallo?’ De stem van de vrouw die opnam klonk oud maar vast.

‘Mevrouw Strong?’

‘Ja. Met wie spreek ik?’

‘U kent mij niet, mevrouw Strong,’ begon Rachel, ‘maar ik ben Rachel Elliott en ik werk voor de *Belcaster Chronicle*. De plaatselijke krant, weet u wel? Ik was gisteren bij de bijeenkomst in het dorps huis en vroeg me af of ik even met u mocht komen praten.’

‘Met mij?’ Er kroop argwaan in de stem van de oude dame. ‘Waarom wilt u met mij praten?’

‘Het gaat over het Essenbosje, mevrouw Strong. Ik zou heel graag het verhaal daarover horen.’

‘Ik ken u niet,’ was het antwoord. ‘Ik wil er niet over praten. Tot ziens.’

‘Hang alstublieft niet op,’ riep Rachel meteen. ‘Mevrouw Strong? Bent u er nog?’

Het bleef stil aan de andere kant van de lijn en Rachel, die zeker wist dat de oude vrouw nog luisterde, ging snel door. ‘Ik wil proberen uw Essenbosje te redden, mevrouw Strong. Ik wil erover schrijven

voor mijn krant, zodat iedereen weet wat er gaande is en de bomen niet worden omgehakt. Mag ik bij u langskomen? Zegt u maar wanneer het u uitkomt. U mag ook iemand uitnodigen om bij u te blijven als u zich dan meer op uw gemak voelt.’

De stilte hield aan. ‘Nou, bedankt voor uw tijd,’ zei Rachel uiteindelijk. ‘Als u zich bedenkt, bel me dan alstublieft bij de *Chronicle*... Mijn naam is Rachel Elliott.’

‘Wacht.’ De stem knetterde in haar oor. ‘Kom vanavond maar. Dan is mijn nichtje er ook. Rond een uur of zes.’

‘Dank u, mevrouw Strong. Ik zal er zijn, en ik kijk ernaar uit.’

Rachel reed naar Charlton Ambrose en parkeerde bij het dorps-huis. Het was een oud houten gebouw met afbladderende verf en een dak van roestende golfplaten. Het had inderdaad zijn beste tijd gehad, dacht ze terwijl ze het bekeek. Ze konden hier beslist een nieuw dorps-huis gebruiken.

Ze stapte uit de auto en liep in de kille schemering over de dorps-weide naar het groepje bomen aan het uiteinde. Het waren allemaal essen, hoog en volgroeid, en de kale takken vormden een donker spinnenweb tegen de donker wordende decemberhemel.

De bomen bewogen rusteloos in de wind en toen Rachel het bosje in stapte, had ze het gevoel dat ze er meteen door werd ingesloten. Ze telde ze. Acht of negen, had Peter Davies gezegd. Het waren er negen. Rachel telde ze voor de zekerheid nog een keer na. Ja, beslist negen.

Ze liep naar een van de bomen toe en legde haar hand tegen de gladde, koude bast. ‘En van wie ben jij?’ vroeg ze hardop. Er was niets om aan te geven welke boom ter nagedachtenis was aan wie... of dat deze plek überhaupt een gedenkteken was. Ze liep van boom naar boom tot ze tegen elke stam even haar hand had gelegd, denkend aan alle jongemannen die zo opgetogen naar de oorlog waren vertrokken, om nooit meer terug te keren naar hun thuis hier in Charlton Ambrose.

Ze moesten zo hoopvol zijn geweest. Het avontuur van vechten in een oorlog, iets van de wereld zien voordat ze terugkeerden naar hun

eentonige leven op het platteland. Rachel dacht aan de foto's die ze had gezien van de loopgraven in Vlaanderen, de modder en de viezigheid, de kou en de ratten. Ze huiverde, trok haar jas steviger om zich heen en liep naar de andere kant van de weide, waar een heg de weg versperde naar de toekomstige bouwkvelds. Ze tuurde eroverheen en zag in de schemering nog net de kale stroken omgeploegde grond, met alleen hier en daar een rijtje winterkolen. Er stonden wat schuurtjes en er lagen platgetreden paden tussen de veldjes. Het was een behoorlijk groot terrein, maar toch kon ze zich moeilijk voorstellen dat hier vijftientig huizen zouden komen te staan. Langs de rechterkant stond een grijze stenen muur. Ze kon niet zien wat daarachter was, maar een stukje verderop stond de kerk, waarvan de stompe toren vaag werd verlicht door de pub aan de overkant. Een nieuwe weg kon van die kant van de dorpsweide alleen dwars door het Essenbosje naar de percelen komen, zag Rachel. Ze draaide zich om naar het dorp, waar nu lichten achter de ramen waren verschenen, besefte hoe donker het was geworden en besloot naar haar auto terug te gaan. Toen ze nog een keer door het Essenbosje liep, huiverde ze. Het was een spookachtige plek om in je eentje in het donker te zijn.

Ze had nog wat tijd te doden voordat ze bij Cecily Strong langs zou gaan en het was te koud om in de auto te wachten, dus ging ze de pub in.

Het was heel warm in de bar van de King Arthur, met een enorme open haard aan de ene kant en de vrolijk verlichte tapkast aan de andere. Er waren nog maar twee mensen binnen, leunend tegen de bar met elk een groot glas bier. Ze keken allebei op toen ze binnenkwam, en Rachel herkende een van hen meteen als Peter Davies.

‘O, jij bent het,’ zei hij snuivend. ‘Waarvoor ben je weer terug?’

‘Hallo, meneer Davies,’ zei Rachel vrolijk. ‘Koud, hè?’ Ze keek de barman aan, een knaap van een jaar of twintig. ‘Een shandy, alsjeblieft.’ Terwijl de jongen haar shandy inschonk, hees Rachel zich op een barkruk en keek Peter Davies aan. ‘Ik ben even bij het Essenbosje

wezen kijken,' zei ze in antwoord op zijn vraag. 'Het zijn mooie bomen, hè?'

Peter Davies nam een slok uit zijn glas en knikte zwijgend.

'Jammer dat er niets is wat aangeeft dat het een gedenkteken is,' merkte Rachel op.

'Vroeger wel,' zei Peter Davies kortaf. 'Naamplaatjes die in de grond waren gestoken.'

'O ja? Wat is daarmee gebeurd?'

Davies haalde zijn schouders op. 'Weet ik eigenlijk niet. Toen ik klein was stonden er nog een paar. Ik weet nog dat ze het erover hadden om de namen in stenen te laten beitelen, maar dat is nooit gebeurd.'

'Dus nu weet niemand meer welke boom voor wie is,' zei Rachel voordat ze een slok van haar shandy nam.

'Ik kan je wel vertellen welke voor mijn ooms waren,' zei Davies. 'Die staan naast elkaar, aan de linkerkant. Die voor John bij de heg, en die voor Daniel ernaast.' Hij krabde op zijn hoofd. 'Maar van de rest weet ik het niet.'

De andere man aan de bar was ongeveer even oud als Peter Davies, klein, met een klein hoofd en kleine gelaatstrekken en zo'n ruige baard dat hij heel veel van een kabouter weghad. Hij had zich nog niet met het gesprek bemoeid, en dus sprak Rachel hem aan. 'Hallo. Ik ben Rachel Elliott van de *Belcaster Chronicle*.'

'O ja.' Hij klonk ongeïnteresseerd.

'Ik wil graag een artikel schrijven over het Essenbosje en de nieuwe huizen,' ging ze vrolijk door. 'Wat vindt u van de plannen?'

'Ze pakken onze akkertjes af,' zei hij. 'Mijn vader bewerkte dat akkertje vroeger. Kweekte er groenten, tijdens de hele oorlog. Graven voor de overwinning!'

'En hebt u het zelf ook bewerkt?' vroeg Rachel.

'Ja.'

'Dan zult u het wel heel erg vinden dat ze zijn verkocht.'

De man haalde zijn schouders op. 'De dorpsraad had ons verteld dat ze gingen verkopen,' zei hij gelaten. 'Het was al een meevaller dat

we ze afgelopen zomer nog hadden. Ik heb altijd wel geweten dat ze daar op een dag zouden gaan bouwen.’

‘Dus u was niet verbaasd over de bouwplannen?’

‘Het moest er een keer van komen. We krijgen er een nieuw dorps-huis bij, en dat is al iets, neem ik aan.’

‘Dus u bent ervoor?’ Rachel glimlachte naar hem.

Hij nam een slok bier. ‘Niet tegen.’

‘En het Essenbosje?’ vroeg Rachel.

‘Wat is daarmee?’

‘Nou, het plan is toch om het te kappen om plaats te maken voor de toegangsweg? Wat vindt u daarvan?’

‘Het zou beter zijn van niet,’ antwoordde de man, ‘maar ze doen het toch wel. Geld geeft altijd de doorslag.’ Hij dronk zijn glas leeg, knikte ten afscheid en verliet zonder nog een woord te zeggen de pub.

‘Gaat u proberen te voorkomen dat ze het Essenbosje omhakken, meneer Davies?’ vroeg Rachel.

Davies haalde zijn schouders op. ‘Ik denk niet dat we er veel tegen kunnen doen. Tom heeft gelijk, uiteindelijk geeft geld altijd de doorslag.’ Hij stond ook op, dronk zijn glas leeg en zei haar gedag.

Rachel bleef alleen achter. Ze keek op haar horloge. Het was bijna zes uur, dus dronk ze haar shandy op en rekende af. Nadat ze op het toilet haar haar had gefatsoeneerd en haar make-up had bijgewerkt, wenste ze de barman een fijne avond en verliet de pub. Toen ze de deur opende, botste ze bijna boven op iemand die net binnenkwam. Het was Nick Potter.

‘O, hallo,’ zei hij grijnzend toen hij haar herkende. ‘Wij hebben elkaar gisteravond ontmoet. Nog steeds op jacht naar dat verhaal?’

‘Ik kijk alleen maar even rond in het dorp,’ zei Rachel nonchalant. ‘Ik was daarstraks even bij het Essenbosje. Meneer Davies had gezegd dat er acht of negen bomen stonden. Het zijn er negen. Voor negen mannen dus blijkbaar.’

‘Dat neem ik dan aan.’ Nick keek geïnteresseerd. ‘Ik vraag me af wie. Ben je daar al achter?’

‘Nee, nog niet,’ antwoordde Rachel, ‘maar ik hoop er wel achter te komen.’

Ze wilde net doorlopen toen hij vroeg: ‘Moet je weg, of heb je nog tijd om iets te drinken?’

‘Nee, sorry,’ zei Rachel, ‘ik heb een afspraak.’ Toen ze beseftte dat ze nogal kortaf klonk, glimlachte ze en voegde eraan toe: ‘Bedankt voor de uitnodiging, maar ik ga bij mevrouw Strong langs.’

‘Ander keertje dan,’ zei Nick, die opzijstapte en de deur voor haar openhield. ‘Succes met het onderzoek.’

‘Bedankt,’ antwoordde Rachel. ‘Tot ziens.’ Ze merkte dat ze glimlachte toen ze het donker in stapte en de deur achter haar dichtging.

Het was bitter koud en aan de heldere nachthemel waren talloze scherpe, fonkelende sterren te zien toen ze naar de kerk liep. Yew Tree Cottage was het tweede in de rij huisjes erachter. Een lamp bij de voordeur brandde, en toen Rachel het tuinpad op liep ging er ook nog een buitenlamp met bewegingssensor aan.

Ze belde aan. De vrouw van in de veertig die opendeed keek Rachel strak aan.

Ze glimlachte hartelijk. ‘Goedenavond. Ik ben Rachel Elliott van de *Belcaster Chronicle*. Ik heb een afspraak met mevrouw Strong.’

De vrouw knikte kort. ‘Hebt u iets van een legitimatie?’

Rachel haalde haar perskaart tevoorschijn en werd binnengelaten nadat de vrouw hem had bekeken. ‘Ik ben Harriet Strong,’ stelde ze zichzelf voor. ‘Cecily’s achternicht. U begrijpt vast wel dat we voorzichtig zijn.’

‘Natuurlijk,’ beaamde Rachel.

Harriet ging haar voor naar een kleine zitkamer waar de zware gordijnen gesloten waren tegen de winteravond en een vuurtje in de open haard brandde. Het was een gezellig kamertje, vol met snuisterijen overal waar er plaats voor was. In een stoel bij de haard, met haar looprek binnen handbereik, zat Cecily zelf. Ze keek tv, een toestel met een familie van gipsen katten erbovenop. Een echte kat lag te slapen op haar schoot. Cecily keek op toen ze binnenkwamen.

‘Hallo, mevrouw Strong,’ zei Rachel glimlachend. ‘Ik ben Rachel Elliott.’

‘Hoe maakt u het? Kom binnen en ga zitten. Harriet, schuif die andere leunstoel even bij voor mevrouw Elliott.’ Cecily joeg de kat van haar schoot en dempte het volume van de tv. ‘Lust u een kopje thee of koffie?’

Rachel zag dat er tussen de rommeltjes op de tafel naast de oude dame een oude zilveren theepot en drie kopjes stonden. Twee ervan waren al gevuld. ‘Dank u,’ zei ze. ‘Thee zou heerlijk zijn.’

Rachel ging zitten en keek naar de oude dame terwijl ze melk in het derde kopje goot en thee inschonk vanuit de druk bewerkte pot. Cecily Strong was beslist oud, met een gezicht vol rimpels en fijn grijs haar, maar er was overduidelijk niets mis met haar verstand. De lichtblauwe ogen die Rachel toe glansden van onder haar lichte wenkbrauwen waren intelligent en doordringend. Terwijl Cecily Rachel het kopje gaf, bekeek ze haar aandachtig, en Rachel wachtte zwijgend af.

‘Nou, mevrouw Elliott, daar bent u dan. Waarom wilde u mij spreken?’

‘Ik ben heel dankbaar dat u me zo snel kon ontvangen,’ zei Rachel. ‘Zoals ik al heb verteld werk ik voor de *Belcaster Chronicle*. Ik was gisteravond bij de bijeenkomst in het dorps huis.’ Ze zweeg even en keek zijdelings naar Harriet. ‘Was u daar ook?’

‘Nee,’ zei Harriet droogjes. ‘Ik zou wel zijn gekomen als ik had geweten dat Cecily ging.’

‘Ik hoef je niet alles te vertellen wat ik doe,’ zei Cecily kalm tegen haar nicht. ‘Het ging jou niet aan, want jij woont niet in het dorp.’

‘Het bleek me wel aan te gaan,’ kaatste Harriet terug. ‘Die bomen staan daar immers ook ter nagedachtenis aan een familielid van mij, weet je.’

‘Ja, dat is inderdaad gebleken,’ beaamde Cecily. ‘Maar laten we aanhoren wat mevrouw Elliott te zeggen heeft.’

‘Zeg alstublieft gewoon Rachel.’

‘Goed dan, Rachel, ga door.’

‘Ik was erg geïnteresseerd in wat u over het Essenbosje op de dorpsweide vertelde. Ik weet niet of u voor de nieuwbouwwoningen bent...’ Rachel liet die vraag even in de lucht hangen.

Cecily dacht erover na. ‘Ik heb er in principe niets tegen,’ zei ze, ‘al had ik liever gehad dat ze meer betaalbare woningen bouwden om jonge stellen over te halen weer in het dorp te komen wonen. Mijn enige echte probleem met meneer Bradley... Al moet ik bekennen dat ik niet bepaald voor hem warmliiep, jij wel?’ Ze onderbrak zichzelf even, met vragend opgetrokken wenkbrauwen, en Rachel gaf toe dat zij hem ook niet echt had gemogen.

‘Nou, mijn enige echte probleem met hem is de kwestie van de bomen, en daarover zal ik niet inbinden. Die bomen zijn geplant als plechtig gedenkteken, en zo moet het blijven totdat ze het einde van hun natuurlijke levensduur bereiken. Essenbomen worden behoorlijk oud. Tegen de tijd dat ze dood beginnen te gaan door natuurlijke oorzaken, liggen wij allemaal allang onder de grond en maakt het niet meer uit.’

‘Weet u nog voor wie ze allemaal waren geplant?’ vroeg Rachel.

‘Natuurlijk,’ antwoordde Cecily. ‘Een voor mijn broer Will, twee voor John en Dan Davies, en een voor Alfie Chapman. Dat zijn er vier.’ Ze dacht even na, met een geconcentreerde frons op haar voorhoofd. ‘Will, John, Dan en Alfie,’ mompelde ze. ‘O, en Harry Cook, dat is vijf. O, wat stom. Natuurlijk weet ik dit.’

‘Maak je niet druk, Cecily,’ zei Harriet zachtjes. ‘De rest schiet je ook nog wel te binnen.’

‘Maar het is zo stom. Ik weet heel goed wie de anderen waren,’ snauwde Cecily. ‘Ik ben met ze opgegroeid. Iedereen hier in de omgeving ging samen in dienst; de meeste jongens uit het dorp gingen naar de Belshires. Er stond een oproep in de krant waarin om vrijwilligers werd gevraagd, en ze gingen allemaal.’

‘In de *Chronicle*?’ vroeg Rachel.

‘Ja,’ beaamde Cecily. ‘Mijn moeder was zo trots op Will in zijn uniform! Ze knipte die foto uit de krant en bewaarde hem in haar bijbel.’

‘Heeft Will in de krant gestaan?’

‘Alle jongens. Het was een groepsfoto,’ legde Cecily uit. ‘Vlak voordat ze naar Frankrijk gingen. De jongens uit Charlton Ambrose met Freddie Hurst in het midden. Freddie Hurst,’ herhaalde ze triomfantelijk, ‘van het landhuis. Hij is er ook een. Hij was officier, natuurlijk.’ Plotseling zakten haar schouders omlaag. ‘Ze gingen hier zo opgetogen weg, allemaal. En maar zo weinig keerden er terug. Allemaal opgeblazen.’

‘Welke boom was voor uw Will?’ vroeg Rachel vriendelijk toen de oude vrouw zweeg.

‘Helemaal rechts, naast de muur,’ antwoordde Cecily.

Rachel probeerde het bosje voor zich te zien. Voor zover ze zich kon herinneren, stond de boom helemaal rechts precies op de plek waar een eventuele weg zou moeten worden aangelegd. ‘Waren die bomen op wat voor manier dan ook gemerkt?’ vroeg ze. ‘Met de namen van die mannen?’

‘Nou, het idee was dat er uiteindelijk stenen met hun namen in de grond bij de bomen gezet zouden worden, maar bij het planten staken ze metalen bordjes in de grond. Niet groot, maar ze waren dan ook alleen maar tijdelijk bedoeld, totdat de stenen klaar waren.’

Dat bevestigde wat Peter Davies eerder had gezegd. Rachel knikte. ‘Maar wat gebeurde er toen?’

‘Nou, de stenen werden nooit gemaakt, en na verloop van tijd raakten die metalen bordjes kwijt. Toen die van Will ineens weg was, vond ik hem later terug in de heg en heb ik hem mee naar huis genomen. Ik wist welke boom van hem was en wilde zijn naamplaatje niet kwijtraaken.’ Ze keek haar nicht aan. ‘Harriet, onder mijn bed staat een trommeltje met Wills naamplaatje erin. Zou jij dat voor me willen halen?’

Harriet knikte en verliet de kamer.

‘Weet u waarom die stenen nooit zijn gemaakt?’ vroeg Rachel belangstellend.

‘Waarschijnlijk omdat de landjonker overleed,’ antwoordde Cecily na even nadenken. ‘Het was landjonker Hursts idee om die bomen te

planten. Freddie was zijn enige zoon en hij sneuvelde bij de Somme. De landjonker regelde het planten in 1921, maar zelf overleed hij in datzelfde jaar. Hij betaalde de bomen en de naamplaatjes, en ik neem aan dat hij ook de stenen zou hebben betaald.'

Harriet kwam terug met een metalen plaatje. Het was ongeveer vijftien bij vijftien centimeter groot en zat op een metalen pen. Ze gaf het aan Rachel, die het aandachtig bekeek.

SOLDAAT WILLIAM ARTHUR STRONG

1899–1916

1STE LICHTTE INFANTERIE BELSHIRE

IN DE STRIJD GESNEUVELD

'Ze waren allemaal hetzelfde,' zei Cecily. 'Naam, data, rang en regiment, en hoe ze waren overleden. Harry Cook was dodelijk gewond geraakt. Dat stond op zijn bordje. De landjonker had ze allemaal laten maken.'

Rachel gaf het plaatje aan Cecily. 'Wonen de Hursts nog steeds in het landhuis?' vroeg ze, maar zonder veel hoop.

De oude dame hield het plaatje nog even vast en streek met haar vinger over de naam, en toen legde ze het naast zich neer. Ze schudde haar hoofd. 'Nee, lieverd. Landjonker Hurst was de laatste. Zijn vrouw overleed in het kraambed toen Freddie nog klein was, en Freddie's vrouw heeft daar nooit gewoond.'

'Was hij getrouwd?'

'Ja, met een meisje uit Londen. Ze hadden een kind... Een dochter, geloof ik. Maar goed, toen Freddie niet thuiskwam, ging zijn weduwe weer bij haar ouders wonen. We hoorden hier in het dorp dat ze was hertrouwd, maar ik weet niet of dat waar is.'

'Weet u nog hoe ze heette?'

Cecily schudde haar hoofd. 'Iets bloemigs,' zei ze achteloos. 'Violet of Pansy of zoiets. Ze is nooit meer terug geweest om bij die arme landjonker op bezoek te gaan.'

‘Wat gebeurde er toen de bomen werden geplant?’ vroeg Rachel. ‘Vindt u het trouwens goed als ik een paar aantekeningen maak?’

‘Natuurlijk. Ga je gang.’

Rachel haalde een notitieblok en pen uit haar tas en schreef snel de namen op die Cecily zich tot nu toe had herinnerd.

‘Je thee wordt koud,’ zei Cecily, terwijl ze haar eigen kopje pakte en het bijvulde. ‘Jij nog thee, Harriet?’

‘Nee, dank je, Cecily,’ antwoordde Harriet. ‘Ik ga even bij het eten kijken als je het niet erg vindt.’

Rachel vroeg zich af of dat een hint was dat ze moest vertrekken, maar dat wilde ze liever niet. Ze vond wat Cecily vertelde fascinerend en wilde meer horen. ‘U ging me iets vertellen over het planten,’ zei ze ter aanmoediging.

‘O ja. Nou, de landjonker liet de kuilen langs de rand van de dorpsweide graven in een soort groepje, zodat het er natuurlijk zou uitzien. Toen ze geplant waren, zei de dominee een paar gebeden. O, en bij het planten van elke boom stapte de familie naar voren en gooide wat aarde in het gat, om mee te werken aan het planten van die boom, snap je?’ Cecily zuchtte. ‘Ik herinner me nog dat mijn moeder heel erg overstuur was, maar ze huilde niet. Ze huilde nooit, zelfs niet toen het telegram kwam. Ze stond bij die boom, heel stram en recht, en schepte wat aarde in het gat, en daarna mijn vader, en daarna ik en Joe, Harriets grootvader. We dankten onze lieve Heer dat hij te jong was geweest om naar de oorlog te gaan.’ Ze zweeg even. ‘Hij wilde wel, hoor, toen het telegram kwam, maar hij was pas dertien, en zo jong namen ze ze zelfs in het leger niet aan.’

Harriet kwam de kamer weer binnen en meldde: ‘Het eten is klaar, Cecily.’ Ze keek betekenisvol naar Rachel, die met tegenzin opstond.

‘Ik ben echt heel dankbaar dat u met me wilde praten,’ zei ze. ‘Mij lijkt het verkeerd als het Essenbosje wordt gekapt. Dat zal ik ook in mijn artikel schrijven. Misschien krijgen we de publieke opinie aan onze kant.’ Ze gaf Cecily een hand, en hoewel haar huid droog en papierachtig aanvoelde, voelde Rachel ook dat Cecily’s greep nog sterk was.

Van Diney Costeloe verschenen:

De verloren kinderen

Het meisje zonder naam

Familie op de vlucht

De verloren vader

Eerste druk december 2019

Oorspronkelijke titel *The Lost Soldier*

Oorspronkelijke uitgever Head of Zeus Ltd., 2016

Eerder in het Engels verschenen als *The Ashgrove* bij Castlehaven Books

Copyright © 2004 Diney Costeloe

The moral right of Diney Costeloe to be identified as the author of this work has been asserted.

Copyright © 2019 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Lia Belt

Omslagontwerp Baqup

Omslagfoto © Three Lions/Getty Images; achtergrondbeeld © Shutterstock

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 4965 8

ISBN e-book 978 90 261 4966 5

ISBN luisterboek 978 90 261 5096 8

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.